

บทที่ 5

สรุปรายละเอียดอาคาร และผังอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

5.1 รายละเอียดอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

5.1.1 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 9 ชั้น เป็นชั้นใต้ดิน 3 ชั้น และระดับเหนือดิน 6 ชั้น พื้นที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับสถานีรถไฟฟ้ามหานคร และตั้งอยู่ ณ หัวมุมสี่แยกที่ ถนนสาทร และ ถนนนราธิวาสราชนครินทร์ตัดกัน มีขนาดพื้นที่ตั้ง 5,000 ตรม. หรือ 3.25 ไร่

5.1.2 แนวความคิดในการออกแบบหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

1) ความต้องการสื่อสารกับผู้ใช้งาน เพื่อเพิ่มแนวโน้มความสนใจด้านศิลปะให้กับสังคมโดยการจัดพื้นที่เืองอาคารให้มีความโปร่ง รับรู้การเกิดกิจกรรม สามารถ สื่อสาร และดึงดูดผู้ใช้งาน

2) การสร้างกิจกรรมดึงดูด การศึกษางานศิลปะเพิ่มแนวโน้มความสนใจด้านศิลปะให้กับสังคมให้เกิดศิลปะกิจกรรม (activist art) โดยการจัดวางลักษณะการใช้งานให้เกิดการเรียงลำดับความสำคัญในการเรียนรู้ และร่วมกิจกรรมของผู้ใช้

3) สื่อสารผู้ใช้ถึงความเป็นหอศิลป์ร่วมสมัยของกรุงเทพมหานครโดยการจัดพื้นที่ลานกิจกรรมให้ดึงดูดผู้ใช้ ให้เกิดกิจกรรมร่วมกับงานศิลปะ

5.1.3 รายละเอียดตัวอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

มีพื้นที่ทั้งสิ้น 15,843.256 ตรม. แบ่งเป็น

1) พื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	4,184.15	ตรม.
2) พื้นที่ในส่วนบริหารดำเนินการ	692.75	ตรม.
3) พื้นที่บริการการศึกษา	1,912.72	ตรม.

4) พื้นที่ส่วนแสดงนิทรรศการ	3,883	ตรม.
5) พื้นที่ส่วนคลังหอศิลป์	2,091.5	ตรม.
6) พื้นที่ส่วนบริการ	380	ตรม.
7) พื้นที่สัญจร เป็นร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมด	3,656.136	ตรม.
8) รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ	15,843.256	ตรม.

นอกจากนั้นยังมีส่วนประกอบอื่น ๆ อีกเช่น โถงต้อนรับ นิทรรศการสาธารณะ ลานเอนกประสงค์ และลานกิจกรรม

5.1.4 รายละเอียดการออกแบบอาคารหอศิลป์รวมสมัยกรุงเทพมหานคร

1) ภูมิสถาปัตยกรรม

เน้นการจัดพื้นที่ลานให้เกิดกิจกรรม เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ และในขณะเดียวกันพื้นที่ดังกล่าวสามารถจัดพื้นที่เป็นนิทรรศการสาธารณะได้

2) ระบบทางสัญจรที่สะดวก

โดยแบ่งทางสัญจรในอาคารเป็นของเจ้าหน้าที่ และของสาธารณชนออกจากกัน และทางสัญจรของรถของเจ้าหน้าที่ ของสาธารณชนก็แบ่งแยกเส้นทางเป็นทางด้านหลังอาคาร และด้านหน้าอาคารตามลำดับ ทำการคำนึงถึงทั้งระบบทางตั้ง และทางนอนที่กว้างขวาง เป็นระบบ เพียงพอต่อการใช้งาน รวมไปถึงผู้พิการที่จัดส่วนทุกระบบสัญจร และการใช้งานไว้อย่างครบถ้วนได้แก่ ลิฟต์ ที่จอดรถ ห้องนั่ง-สวม ทางลาดสำหรับรถเข็น ทางลาดเข้าด้านหน้าอาคาร ที่นั่งชมภาพยนตร์

3) การจัดแบ่งพื้นที่อย่างเด่นชัด

ได้แก่ พื้นที่สาธารณะ พื้นที่ที่เสียค่าเข้าชม พื้นที่ที่ไม่เสียค่าเข้าชม พื้นที่ค้าขาย พื้นที่ส่วนบริการการศึกษา และพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่

4) เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา โดยแยกเป็นส่วนอย่างชัดเจนได้แก่

- 4.1) ส่วนให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ
- 4.2) ส่วนปฏิบัติงานทางศิลปะ
- 4.3) ส่วนห้องสมุดศิลปะ

4.4) ส่วนห้องจัดบรรยายขนาดใหญ่ เพื่อเป็นพื้นที่ให้ความรู้ และแสดงผลงาน ศิลปินหรือผู้ที่สนใจผลิตงานศิลปะสมัครเล่น

5) การจัดแสดงงาน

มีการแบ่งส่วนอย่างชัดเจนในส่วนของงานนิทรรศการถาวร และงานนิทรรศการชั่วคราว โดยทั้งสองส่วนมีพื้นที่ให้เลือกจัดตามความต้องการของชั้นงานแต่ละชนิด คือส่วนต้องการแสงธรรมชาติ และส่วนให้แสงประดิษฐ์ รวมไปถึง พื้นที่ที่สามารถแสดงผลงานศิลปะขนาดใหญ่ (สูง 10-14 เมตร) ประกอบด้วยพื้นที่จัดแสดงงานกลางแจ้งที่จัดเป็นนิทรรศการสาธารณะไม่เสียค่าเข้าชม ในส่วนของพื้นที่ลานกิจกรรมที่เปิดรับเพื่อดึงดูดผู้ใช้ในชั้น 1 และชั้น 2 อีกทั้งในส่วนจัดแสดงมีการควบคุมความชื้นและอุณหภูมิที่เหมาะสมความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสมร้อยละ 40 ถึง ร้อยละ 50 อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ที่ 20-25 องศาเซลเซียส ระบบควบคุมการเปิดปิดเพื่อควบคุมความชื้น รวมไปถึงการติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดความชื้น (humidity sensors) แบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำงานควบคู่กับระบบทำความเย็น

5.1) แสงธรรมชาติ

มีการติดตั้งผ้าใบกรองแสงอาทิตย์ และติดตั้งกระจกตัดแสงอาทิตย์ และกาจะใช้แสงธรรมชาติด้านทิศเหนือโดยใช้หลังคารับแสง (skylight) ที่ออกแบบบัง และสะท้อนรับแสงโดยตรง

5.2) แสงประดิษฐ์

ใช้หลอดฮาโลเจน (halogen) หรือพาร์ (par) ให้แสงสว่าง 200-300 ลักซ์ สามารถปรับเปลี่ยนทิศทาง ระยะทาง และปริมาณของแสงได้

6) โครงสร้าง และพื้นที่จัดแสดง

ใช้โครงสร้างเสา-คาน แบบคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยมีระยะสูงสุด 18 เมตร และปกติ 9 เมตร จัดพื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นสูง ระยะเสามาก สามารถจัดเป็นห้องขนาดใหญ่ หรือขอเป็นห้องขนาดเล็กได้อย่างอิสระ ความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดานสูงเป็นพิเศษเพื่อพื้นที่ ในการชม และจัดงานขนาดใหญ่ และสามารถปรับเปลี่ยนการจัดแสดงของภายในได้

7) การรักษาความปลอดภัย

ส่วนที่สำคัญมากคือส่วนของห้องคลังเก็บชิ้นงาน (storage) ส่วนจัดแสดง (Exhibitions) และห้องจัดเตรียม (preparation) อันเป็นส่วนประกอบของหอศิลป์ (gallery) พิพิธภัณฑ์ (museum) และศูนย์กลางทางศิลปะ (art center) โดยนอกจากระบบรักษาความปลอดภัยที่ควบคุมโดยบุคคลากรแล้ว ยังใช้การแบ่งพื้นที่ทางสัญจรของผู้ใช้งาน กับส่วนบริการด้านการจัด และดูแลรักษาชิ้นงานออกจากกันโดยสิ้นเชิง เน้นให้มีความปลอดภัยสูงจึงจะสามารถจัดแสดงงานระดับโลกได้

5.2 ผังอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร5.2.1 รายละเอียดผังอาคาร

ในรายละเอียดผังอาคารประกอบด้วย

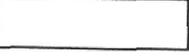
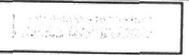
- 1) แผนภูมิความสัมพันธ์ของการใช้งานหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 2) ผังแสดงความสัมพันธ์อาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 3) ผังอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 4) รูปด้านอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 5) รูปตัดอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 6) ภาพจำลองอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
 - 7) ภาพหุ่นจำลองอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร
- มีรายละเอียดประกอบผังดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1

รายละเอียดประกอบผังอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

รายละเอียดผัง	รายละเอียดประกอบในผัง	สัญลักษณ์สีประกอบในผัง
ส่วนของการบริหารจัดการของภัณฑารักษ์	CURATOR OFFICE	
เส้นทางสัญจรของส่วนบริการหรือส่วนของภัณฑารักษ์	CIRCULATION FOR CURATOR & ELEVATOR SERVICE	

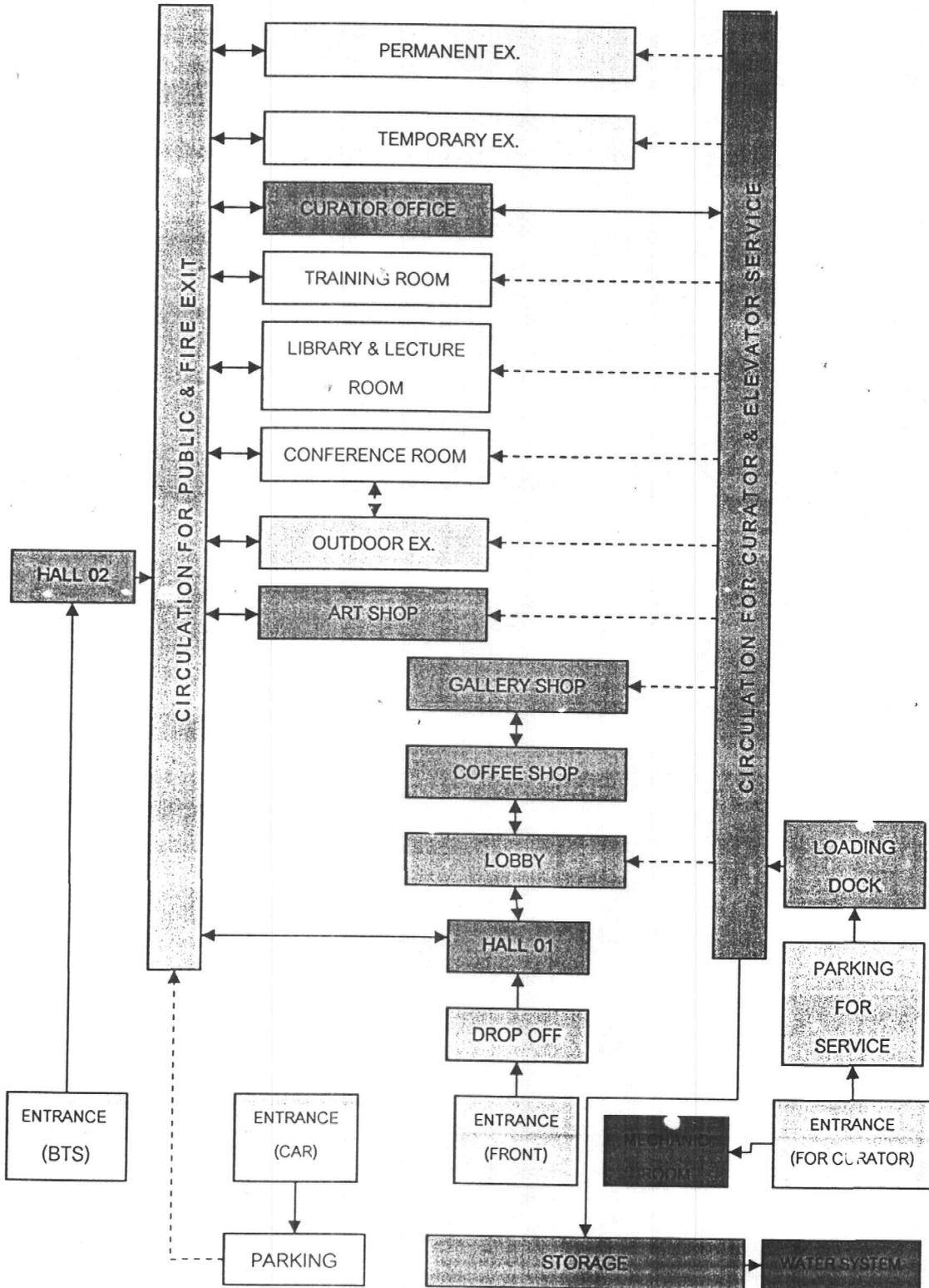
ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รายละเอียดผัง	รายละเอียดประกอบในผัง	สัญลักษณ์สีประกอบในผัง
พื้นที่คลัง	STORAGE	
พื้นที่เตรียมงานศิลปะ	PREPARATION	
พื้นที่ขนส่งงานศิลปะ	LOADING DOCK	
พื้นที่โถง	HALL 01, HALL02	
เส้นทางสัญจรของผู้ใช้งาน	CIRCULATION FOR PUBLIC & FIRE EXIT	
โถงพักคอย	LOBBY	
ร้านอาหาร	COFFEE SHOP	
ร้านค้าของหอศิลป์	GALLERY SHOP	
ร้านค้าทางศิลปะ	ART SHOP	
สนับสนุนการศึกษาห้องประชุม	CONFERENCE ROOM	
สนับสนุนการศึกษาห้องสมุดศิลปะ	LIBRARY	
สนับสนุนการศึกษาห้องบรรยายศิลปะ	LECTURE ROOM	
สนับสนุนการศึกษาห้องฝึกพื้นฐานทางศิลปะ	TRAINING ROOM	
นิทรรศการสาธารณะ และ นิทรรศการกลางแจ้ง	OUTDOOR EXHIBITION	
นิทรรศการถาวร	PERMANENT EXHIBITION	
นิทรรศการชั่วคราว	TEMPORARY EXHIBITION	
พื้นที่จอดรถสาธารณะ	PARKING FOR PUBLIC	
พื้นที่จอดรถพนักงาน	PARKING FOR CURATOR	
พื้นที่งานระบบอาคาร	SYSTEM OF BUILDING	

5.2.2 แผนภูมิความสัมพันธ์ของกรใช้งานหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5.1

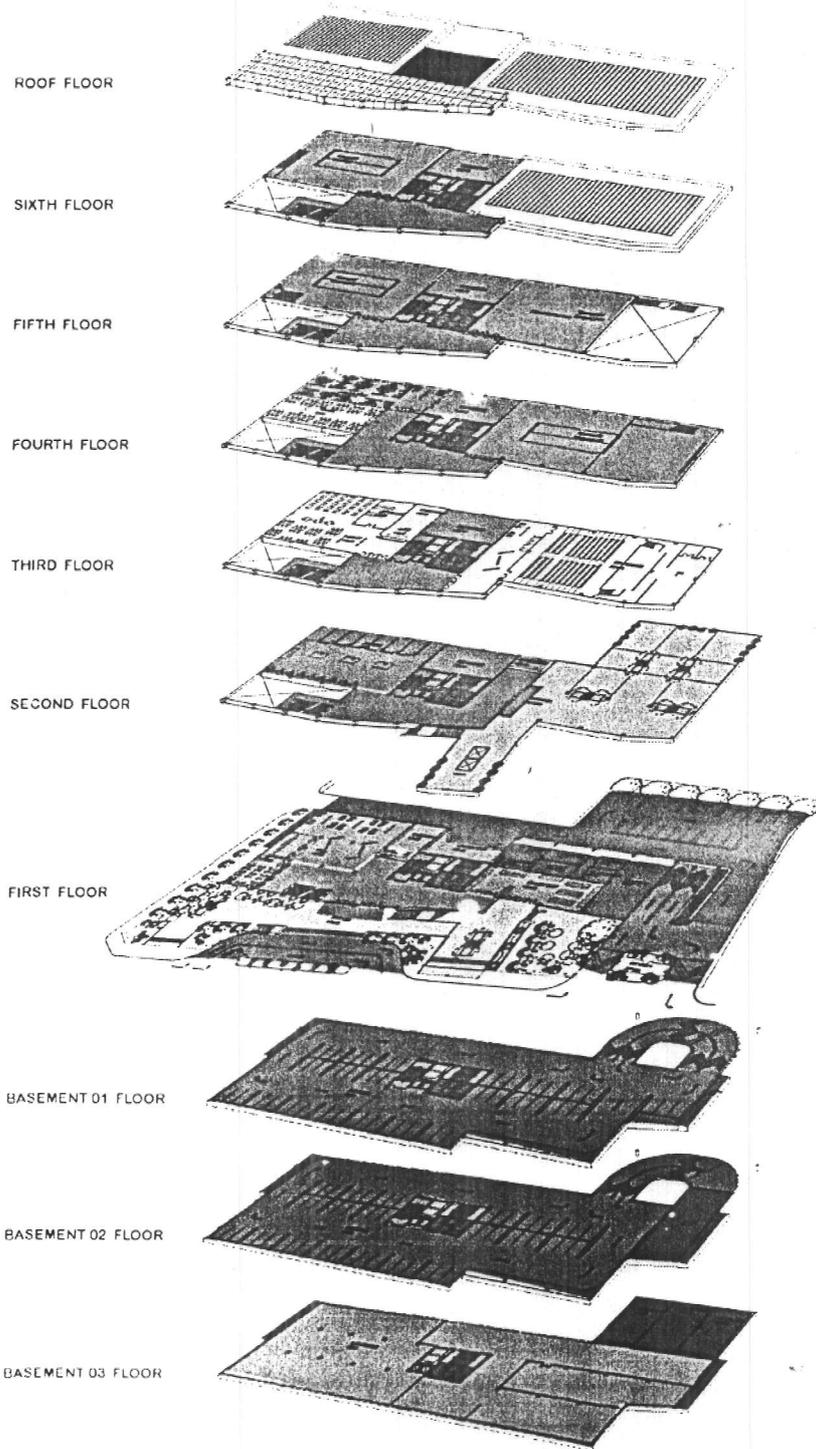
แผนภูมิความสัมพันธ์ของกรใช้งาน

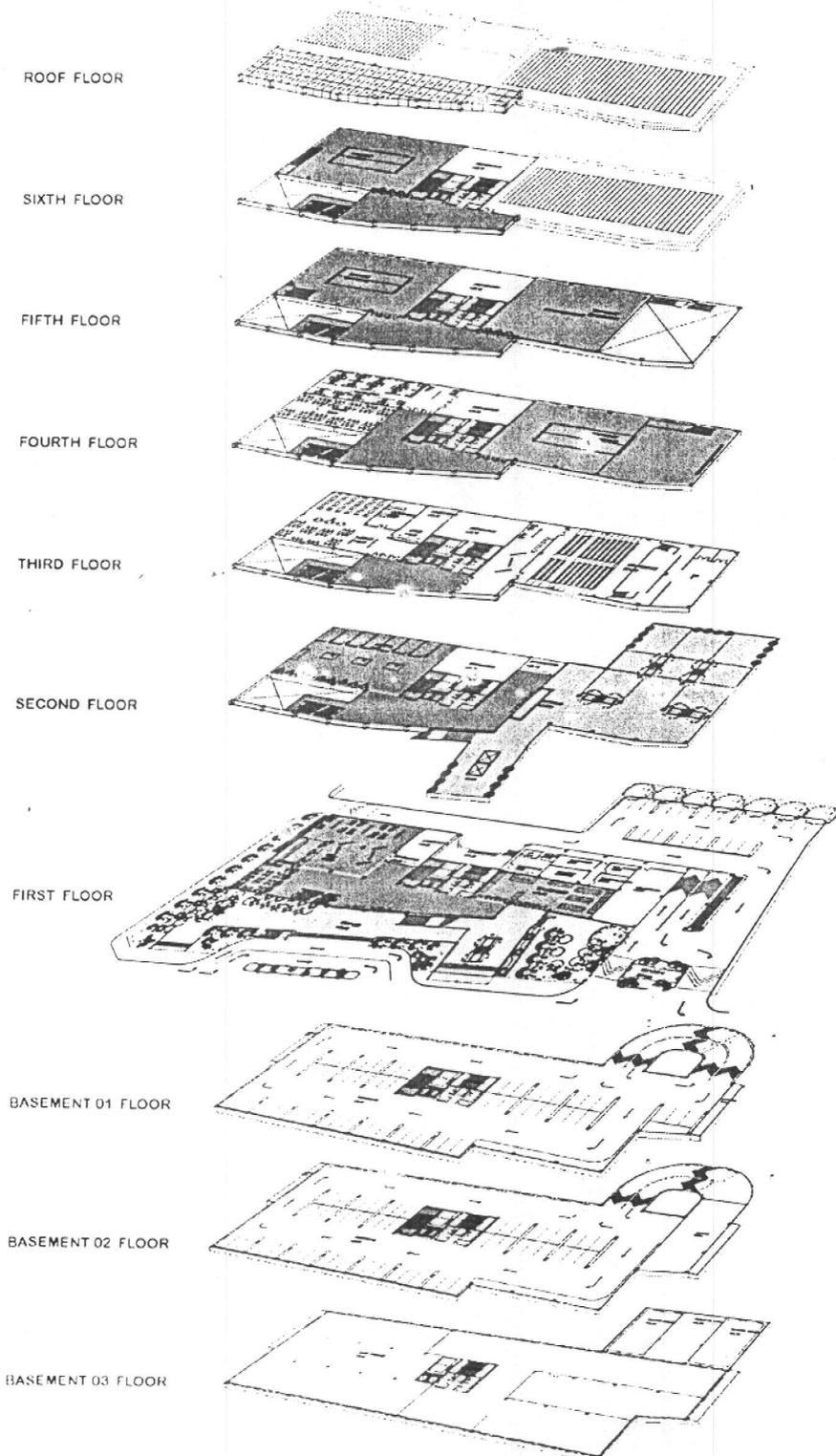
5.2.3 ผังแสดงความสัมพันธ์อาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5.2

ผังแสดงความสัมพันธ์รวม

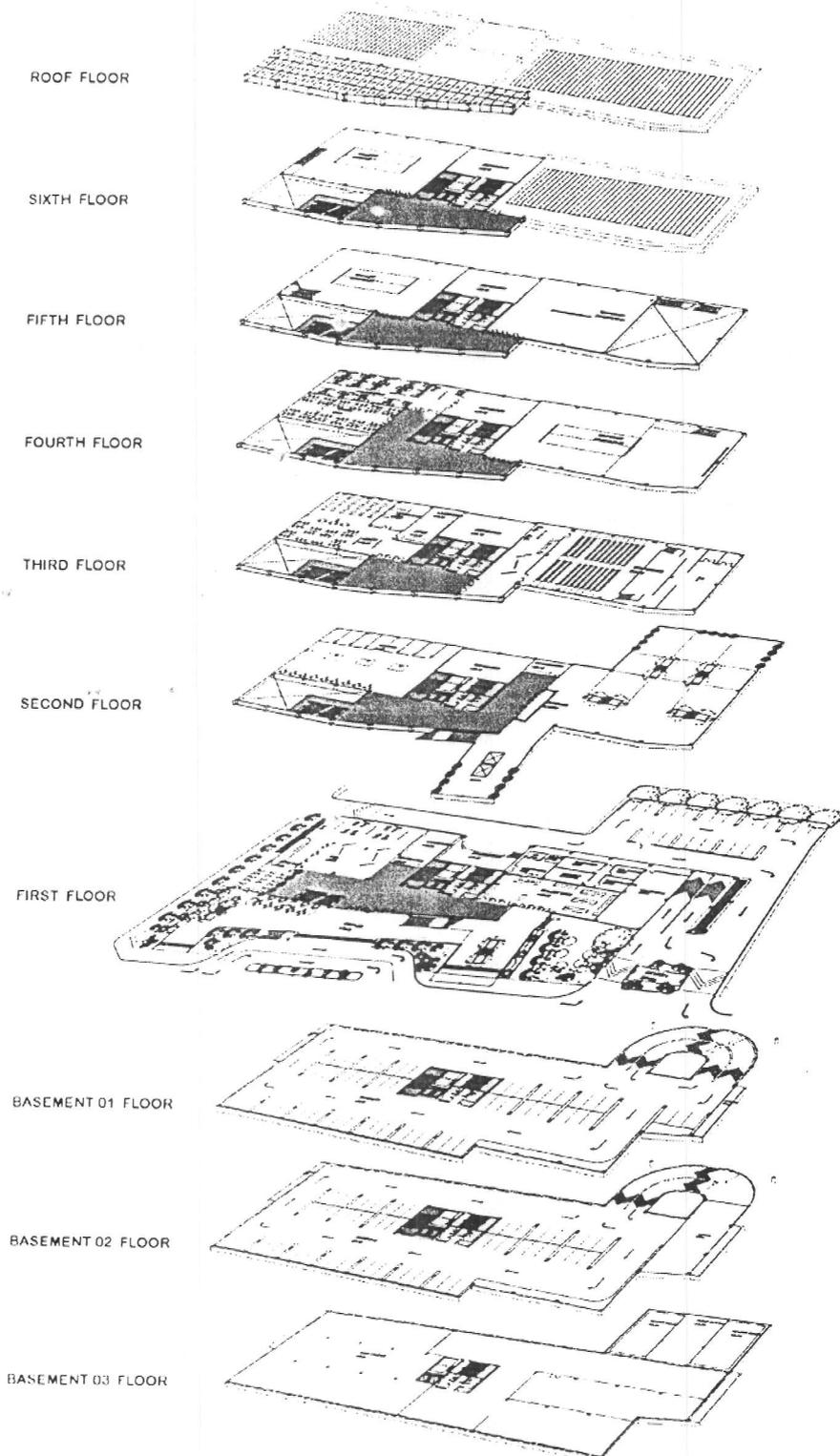

ภาพที่ 5.3
ผังแสดงความสัมพันธ์กิจกรรม

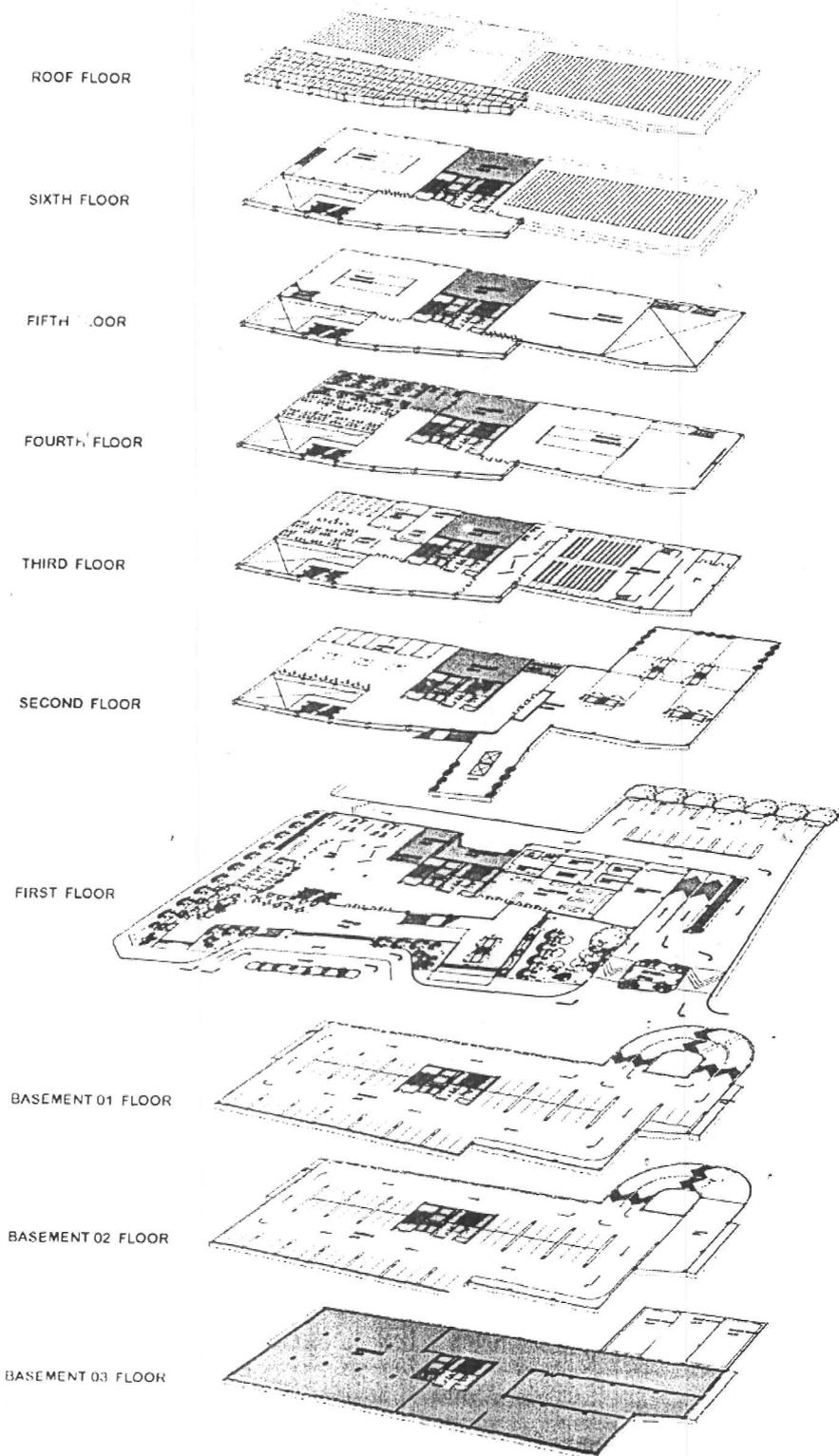
ภาพที่ 5.4

ผังแสดงความสัมพันธ์ทางสัญจรผู้ใช้งาน

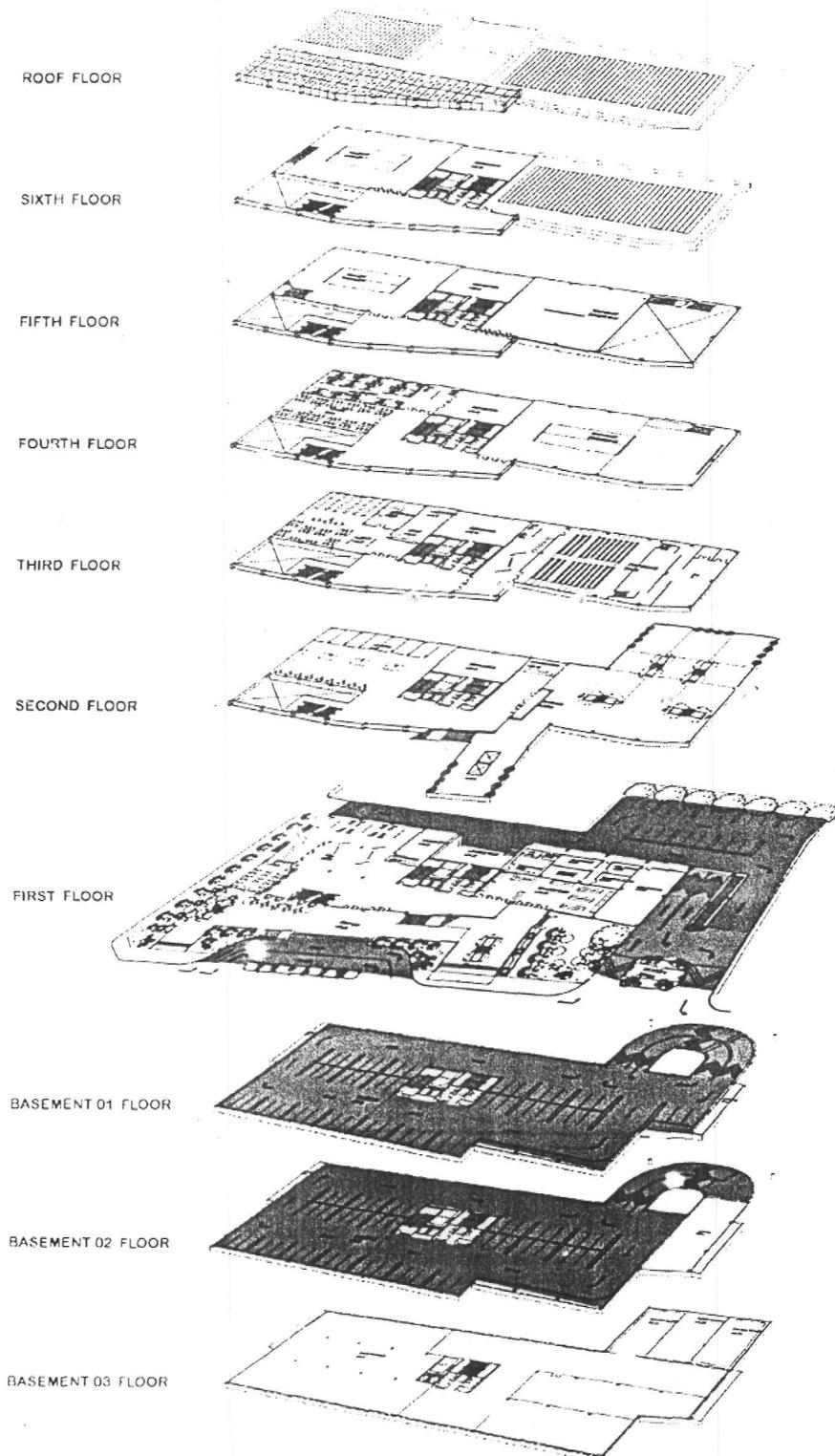
ภาพที่ 5.5

ผังแสดงความสัมพันธ์ทางสัญจรภาคทาร์กซ์

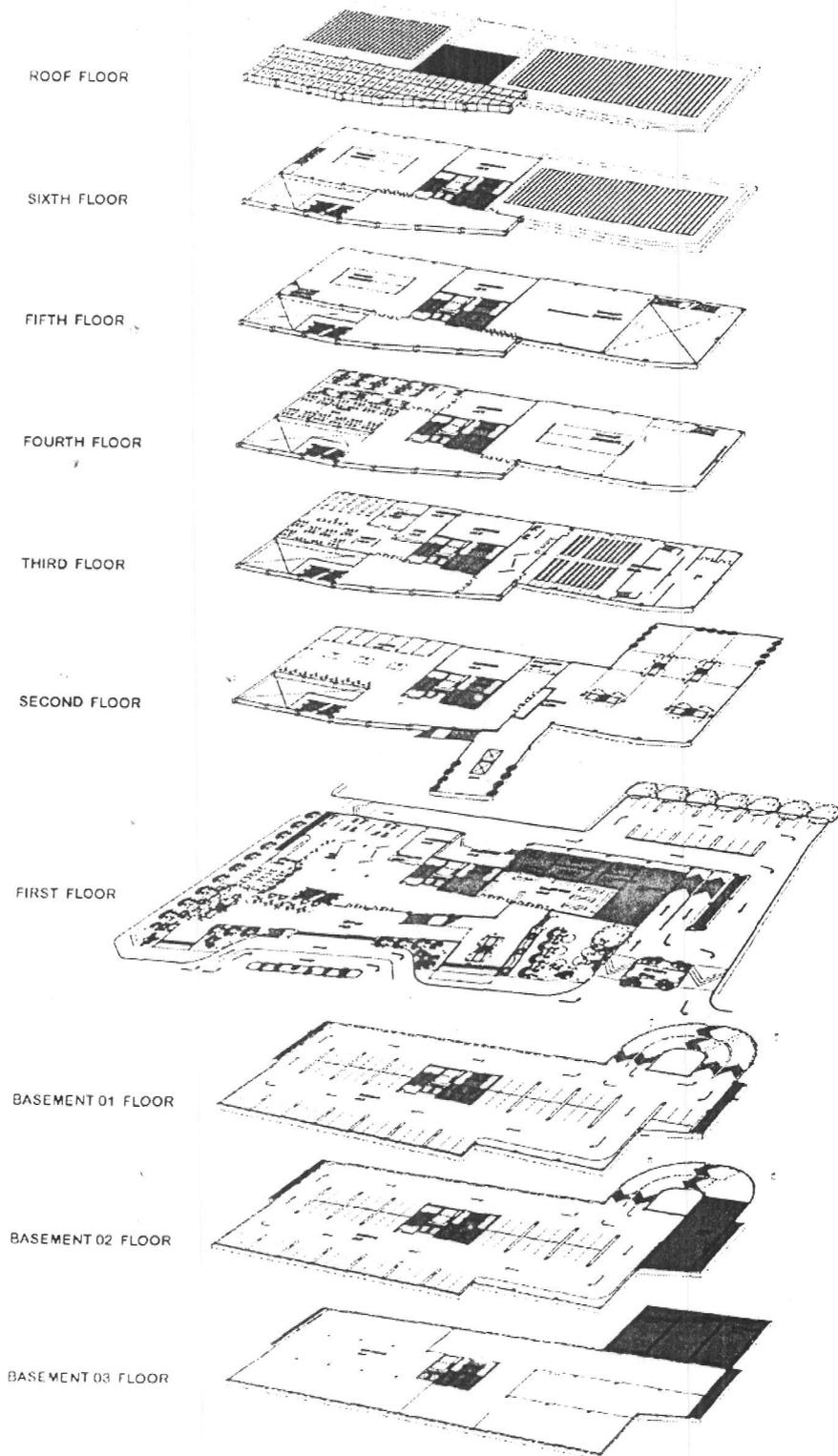

ภาพที่ 5.6

ผังแสดงความสัมพันธ์ทางสัญจร

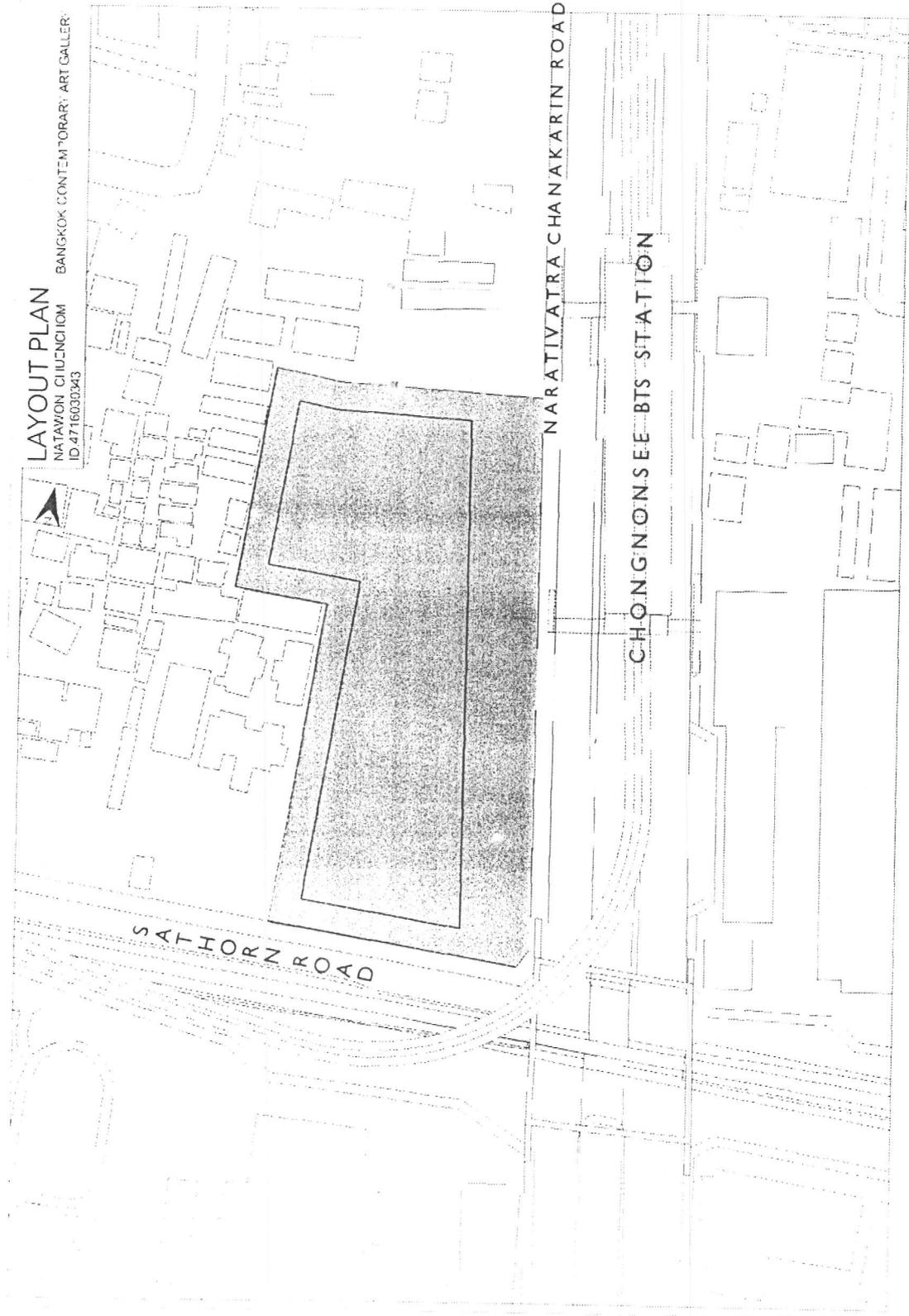

ภาพที่ 5.7
ผังแสดงความสัมพันธ์ระบบอาคาร

5.2.4 ผังอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5.8
ผังพื้นที่อาคาร

ภาพที่ 5.9
ผังอาคารชั้นใต้ดินชั้นที่ 3

ภาพที่ 5.10
ผังอาคารชั้นใต้ดินชั้นที่ 2

